



The Holy See

PAPA FRANJO

OPĆA AUDIJENCIJA

Trg sv. Petra
Srijeda, 22. svibnja 2024.

[Multimedia]

U tekstu koji slijedi uključeni su i nepročitani dijelovi koje se također donosi kao da su izgovoreni.

Mane i vrline. 20. Poniznost

Draga braćo i sestre, dobar vam dan!

Zaključujemo ovaj ciklus kateheza zadržavajući se na kreposti koja ne spada u sedam stožernih i teologalnih kreposti, ali je u temelju kršćanskog života: ta krepost je *poniznosti*. Ona je veliki protivnik najpogubnijeg poroka, to jest oholosti. Dok oholost i nadmenost nadimaju čovjekovo srce, pa se pravi većim nego što jest, poniznost vraća sve u pravi okvir: mi smo divna, ali ograničena stvorenja, sa svojim prednostima i slabostima. Biblija nas od samoga početka podsjeća da smo prah i da ćemo se u prah vratiti (usp. *Post* 3, 19), „Ponizan“ (na tal. „umile“, *nap. pr.*) potječe, naime, od izraza *humus*, zemlja. No, u čovjekovu se srcu često javljaju deliriji svemoći koji su vrlo opasni i to nam nanosi veliko zlo!

Da bismo se oslobodili oholosti potrebno je tako malo: dovoljno je promatrati zvjezdani svod pa da nađemo pravu mjeru, kao što se kaže u Psalmu: „Gledam ti nebesa, djelo prstiju tvojih, mjesec i zvijezde što ih učvrsti – pa što je čovjek da ga se spominješ, sin čovječji te ga pohodiš?“ (8, 4-5). Suvremena nam znanost omogućuje da svoj vidokrug proširimo mnogo, mnogo dalje i da još više

osjetimo misterij koji nas okružuje i koji prebiva u nama.

Blago onima koji u srcu čuvaju tu percepciju vlastite malenosti. Te osobe su zaštićene od vrlo ružnog poroka: oholosti. U svojim blaženstvima Isus polazi upravo od njih: „Blago siromasima duhom, njihovo je kraljevstvo nebesko“ (Mt 5, 3). To je prvo blaženstvo jer je osnova onih koje slijede: naime, krotkost, milosrđe, čistoća srca proizlaze iz tog unutarnjeg osjećaja malenosti. Poniznost je ulazna vrata u sve vrline.

Na prvim stranicama Evanđelja poniznost i siromaštvo duhom kao da su izvor svega. Anđelov navještaj ne događa se na vratima Jeruzalema, nego u zabačenom selu u Galileji, toliko beznačajnom da se među pukom govorilo: „Iz Nazareta da može biti što dobro?“ (Lv 1, 46). Ali upravo se otud svijet ponovno rađa. Odabrana junakinja nije princeza odrasla u svili i kadifi, već nepoznata djevojka: Marija. Ona se sama prva tome čudi, kad joj anđeo donosi Božji navještaj. I u njezinu hvalospjevu *Veliča* ističe se to čuđenje: „Veliča duša moja Gospodina, klikće duh moj u Bogu, mome Spasitelju, što *pogleda na neznatnost* službenice svoje“ (Lk 1, 46-48). Boga – da tako kažemo – privlači Marijina malenost, koja je prije svega unutarnja malenost. Privlači ga također naša malenost, kad je mi prigrlimo.

Od tada pa nadalje, Marija će se jako kloniti toga to da izbije u prvi plan. Njezina prva odluka nakon anđelova navještenja jest ta da ode pomoći, da ode posluživati svoju rođakinju. Marija odlazi prema Judejskom gorju da posjeti Elizabetu: pomaže joj u posljednjim mjesecima trudnoće. Ali tko vidi tu gestu? Nitko, osim Boga. Djevica kao da nikada ne želi izići iz te skrovitosti. Kao u onoj zgodi kad iz mnoštva glas jedne žene naviješta njegovo blaženstvo: „Blažena utroba koja te nosila i prsi koje si sisao!“ (Lk 11, 27). Ali Isus odmah odgovara: „Još blaženiji oni koji slušaju riječ Božju i čuvaju je!“ (Lk 11, 28). Ni najsvetija istina njezina života – njezino bogomajčinstvo – za nju nije razlog da se hvasta pred ljudima. U svijetu u kojem ljudi trče za tim da budu vidljivi, da se pokažu većima od drugih, Marija korača odlučno, isključivo snagom Božje milosti, u suprotnom pravcu.

Možemo zamisliti kako je sigurno i ona doživjela teške trenutke, dane u kojima je prolazila kroz tamnu noć vjere. Ali to je nikada nije pokolebalo u njezinoj poniznosti, koja je u Mariji bila granitna krepost. To želim istaknuti: poniznost je granitna krepost. Sjetimo se Marije: ona je uvijek malena, uvijek se odricala sebe, uvijek je bila slobodna od častohlepljâ. Ta njezina malenost njezina je nepobjediva snaga: ona je ta koja ostaje podno križa, dok se iluzija o pobjedonosnom Mesiji raspršuje u prah i pepeo. Upravo će Marija, u danima koji prethode Pedesetnici, okupiti skupinu učenika koji nisu mogli probdjeti s Isusom niti jedan sat, te su ga napustili kad se digla oluja.

Braćo i sestre, poniznost je sve. To je ono što nas spašava od Zloga i od opasnosti da postanemo njegovi suučesnici. Poniznost je izvor mira u svijetu i Crkvi. Gdje nema poniznosti tamo je rat, nesloga, podjela. Bog nam je za to dao primjer u Isusu i Mariji, da bude naše spasenje i naša sreća. A poniznost je upravo put, put spasenja. Hvala!

U sklopu pozdrava poljskim vjernicima

[...] Svibanj je tradicionalno mjesec prvih pričesti u vašoj zemlji. Upravljam svoje misli na svu djecu koja doživljavaju ovaj važan susret s Isusom i potičem ih da u tom trenutku radosti mogu vidjeti i potrebe svojih vršnjaka koji pate, koji su žrtve rata, gladi i siromaštva. Neka nas Marija nauči poniznom služenju, koje je izvor mira u svijetu i Crkvi. Od srca vas blagoslivljam.

U sklopu pozdrava talijanskim vjernicima

[...] Neka Duh Sveti, čije smo se prisutnosti u Crkvi spomenuli o nedavnoj svetkovini Pedesetnice, uvijek prebiva u vašim srcima i pomaže vam da budete jaki u vjeri, velikodušni u ljubavi, ustrajni u nadi.

I molimo za mir. Trebamo mir. Svijet je u ratu. Ne zaboravimo mučeničku Ukrajinu koja silno trpi. Ne zaboravimo Palestinu i Izrael, neka se zaustavi taj rat! Ne zaboravimo Mjanmar. I ne zaboravimo mnoge zemlje u ratu. Braćo i sestre, treba moliti za mir u ovom vremenu svjetskog rata.

Neka vas Gospodin blagoslovi i Majka Božja čuva. Ne zaboravite, molim vas, moliti za mene. Hvala!